

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Beleidsteam Privacy

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Toezegging gerechtelijke uitspraken / Autoriteit
Persoonsgegevens

Datum
7 oktober 2024

Onze referentie
5828735

Bijlage(n)
2

Bijlage(n)

1. Kamerbrief
2. Arrest HvJEU

1. Aanleiding

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU) heeft op 4 oktober jl. uitspraak gedaan in de zaak tussen de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB). Namens de VVD-fractie van de Tweede Kamer was de toenmalige minister voor Rechtsbescherming verzocht om een brief wanneer deze procedure ten einde zou zijn. Dat moment doet zich nu voor.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met bijgevoegde conceptbrief aan de Tweede Kamer waarin u het arrest van het HvJEU samenvat en apprecieert.

3. Kernpunten

De rechtsvraag in deze kwestie is: kan een zuiver commercieel belang onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) kwalificeren als een 'gerechtvaardigd belang' op grond waarvan persoonsgegevens mogen worden verwerkt? Ja, oordeelt het HvJEU: elk rechtmatig belang kan in principe een 'gerechtvaardigd belang' zijn, dus ook een commercieel belang van de verwerkingsverantwoordelijke. Van geval tot geval moet worden beoordeeld of een dergelijk belang in een specifieke situatie de verwerking van persoonsgegevens rechtvaardigt.

4. Toelichting

Deze zaak volgt op de oplegging door de AP van een bestuurlijke boete van €525.000 aan de KNLTB. Volgens de AP heeft de KNLTB inbreuk gemaakt op de AVG omdat zij persoonsgegevens van haar leden, tegen vergoeding, aan twee sponsors heeft verstrekt zonder haar leden daarvoor toestemming te vragen en zonder dat zij een rechtmatige grondslag had om die te verstrekken. Hiertegen is de KNTLB in beroep gegaan en heeft daarbij aangevoerd dat zij een 'gerechtvaardigd belang', zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid, onder f, van de AVG, had om de ledengegevens aan de sponsors te verstrekken. Het geschil tussen de KNLTB en de AP spitst zich toe op de vraag hoe het begrip 'gerechtvaardigd belang' dient te worden uitgelegd. Met prejudiciële vragen heeft

de rechtbank Amsterdam het HvJEU om duidelijkheid gevraagd. Het HvJEU oordeelt dat een 'gerechtvaardigd belang' niet bij wet moet zijn vastgelegd en dat ook een rechtmatig commercieel belang als zodanig kan gelden. Dit moet per geval worden beoordeeld en niet op voorhand worden uitgesloten, zoals de AP meent. De AP neemt namelijk al geruime tijd het standpunt in dat een zuiver commercieel belang niet kwalificeert als gerechtvaardigd belang.¹

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Beleidsteam Privacy

Datum
7 oktober 2024

Onze referentie
5828735

Over de restrictieve interpretatie van de AP bestaat al langer discussie. De andere Europese toezichthouders leggen het 'gerechtvaardigd belang' breder uit. Onduidelijkheid over het begrip 'gerechtvaardigd belang' en daarmee de verwerkingsgrondslag van artikel 6, eerste lid, onder f, van de AVG is ongewenst. De interpretatie van unierechtelijke begrippen uiteindelijk aan het HvJEU is. Het is dan ook positief dat er prejudiciële vragen aan het HvJEU zijn gesteld en dat door het arrest van het HvJEU duidelijkheid is ontstaan omtrent de uitleg van deze norm. Dat laatste is ook met het oog op rechtszekerheid en rechtseenheid van belang.

Namens de vorige Nederlandse regering waren schriftelijke opmerkingen ingediend bij het HvJEU en is het Hof in overweging gegeven de prejudiciële vragen van de rechtbank Amsterdam als volgt te beantwoorden: *"Het begrip "gerechtvaardigde belangen" zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f), van de AVG moet zo worden uitgelegd dat dit begrip niet beperkt is tot wettelijk erkende belangen. Een zuiver commercieel belang (mits rechtmatig) kan worden aangemerkt als een gerechtvaardigd belang in de zin van die bepaling."* Het arrest van het HvJEU is daarmee in lijn. Daarmee is er nu wel sluitende normuitleg of een zuiver commercieel belang kan kwalificeren als gerechtvaardigd belang.

Dat wil niet zeggen dat het hek nu van de dam is voor commerciële verwerkingsdoeleinden. Het HvJEU gaat namelijk ook in op de andere twee voorwaarden van artikel 6, lid 1, onder f van de AVG: noodzaak en belangenafweging. Hoewel het HvJEU een inhoudelijk oordeel over deze zaak overlaat aan de Amsterdamse rechtbank, plaatst zij wel duidelijke vraagtekens bij wat KNLTB heeft gedaan. Zo neemt het HvJEU het de KNLTB kwalijk dat de gegevens verstrekt zijn aan een aanbieder van kansspelen en casinospelen (Nederlandse Loterij Organisatie) omdat dit de tennisspelers kan "blootstellen aan de risico's die verbonden zijn aan de ontwikkeling van gokverslaving". Het HvJEU laat doorschemeren dat KNLTB zorgvuldiger te werk had moeten gaan, betrokkenen had moeten informeren en een weloverwogen belangenafweging had moeten doen. Enerzijds kan het arrest gekwalificeerd worden als een nederlaag voor de AP, omdat zij de norm te streng heeft toegepast, anderzijds lijkt wel duidelijk dat de AP het litigieuze handelen van KNLTB terecht heeft aangepakt. Het oordeel hierover is als gezegd nu aan de Amsterdamse rechtbank, die de prejudiciële vragen had gesteld.

4.1. Politieke context

Over de kwestie zijn op 5 december 2022 Kamervragen beantwoord. Op 17 oktober aanstaande vindt een Commissiedebat 'Bescherming persoonsgegevens en digitale grondrechten' plaats. Het arrest van het HvJEU zal daarbij mogelijk aan de orde kunnen komen, en vooral de vraag of de AP haar beleid zal aanpassen en minder hard zal optreden wanneer een commercieel belang de basis vormt voor

¹ <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/ap-normuitleg-grondslag-gerechtvaardigd-belang>

de verwerking van persoonsgegevens. Dit is aan de AP zelf als onafhankelijke toezichthouder.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Beleidsteam Privacy

Datum
7 oktober 2024

Onze referentie
5828735